

Aloite tilapäisen valiokunnan asettamisesta

KH 14.08.2023 § 290
1066/00.02.00.03/2023

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 19.6.2023 jätettiin aloite tilapäisen valiokunnan asettamisesta.

Aloitteen allekirjoittaneet (18 valtuutettua) ovat esittäneet tilapäisen valiokunnan perustamista sen selvittämiseksi, nauttiiko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja/tarkastuslautakunta valtuuston luottamusta ja onko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja noudattanut lakia tai Joensuun kaupungin, kaupunginvaltuuston tai tarkastuslautakunnan strategiaa, sääntöjä, periaatteita, eettisiä ohjeita, käytäntöjä tai valtuusto- ja lautakuntatyöskentelyssä yleisesti hyväksytyjä "hyvä pöytätapoja" muun muassa asiallisen ja kunnioittavan käytöksen muodossa.

Kuntalain 34 §:n mukaan valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Valtuusto voi erottaa valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsoosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen.

Kuntalain 35 §:n mukaan valtuuston on asetettava tilapäinen valiokunta, jonka on valmisteltava asia. Kun asia on tullut vireille, kunnanhallituksen tulee saattaa valtuuston päätettäväksi, asetetaanko asiaa valmistelemaan valiokunta. Päätöksen tekemiseen vaaditaan valtuuston enemmistöpäätös. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja ja varavaltuutettuja.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut. Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto.

Kuntalain 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan, kunnes toimeen on valittu toinen henkilö. Uusi luottamushenkilö ryhtyy heti hoitamaan tehtävää, vaikka erottamispäätöksestä valitettaisiinkin.

Valtuustossa valtuutettujen esteellisyysperusteet ovat lievemmät kuin kunnanhallituksessa. Jos erotettavat luottamushenkilöt ovat myös valtuutettuja, he eivät KHO:n päätöksen mukaan ole esteellisiä käsittelemään erottamista valtuustossa (KHO 1998:19).

Erottamisasiaa koskevan valtuustoaloitteen allekirjoittamisen ei katsota tekevän allekirjoittajista sellaisia asianosaisia, että he olisivat esteellisiä osallistumaan asian käsittelyyn valtuustossa. Allekirjoittaja voidaan myös valita asiaa valmistelevan tilapäisen valiokunnan jäseneksi.

Valmistelija: hallintopalvelut

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

- merkitä aloitteen tiedoksi ja

- päättää, asetetaanko kuntalain 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tutkimaan, nauttiiko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja/tarkastuslautakunta valtuuston luottamusta ja onko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja noudattanut lakia tai Joensuun kaupungin, kaupunginvaltuuston tai tarkastuslautakunnan strategiaa, sääntöjä, periaatteita, eettisiä ohjeita, käytäntöjä tai valtuusto- ja lautakuntatyöskentelyssä yleisesti hyväksyttyjä ”hyvä pöytätapoja” muun muassa asiallisen ja kunnioittavan käytöksen muodossa.

Mikäli kaupunginvaltuusto päättää asettaa tilapäisen tilapäisen valiokunnan, kaupunginvaltuusto päättää

- valita tilapäiseen valiokuntaan seitsemän jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsen,
- nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ja
- että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin hallintosäännön määräyksiä, asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti jättää asian yksimielisesti pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.